

1. ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΙΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΜΕΡΑΣ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/05/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/05/2020

Σελίδα: 46

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ **ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΓΟΥΛΙΑΤΟΥ**

• Το μεγάλο σιοίχημα της επόμενης μέρας

Μεγάλη κρίση δικαιολογεί εκτεταμένη κρατική παρέμβαση. Το New Deal έβγαλε τις ΗΠΑ από τη Μεγάλη Ύφεση. Μετά την κρίση του 2008, οι νομοματικές αρχές (και η ΕΚΤ - με κάποια καθυστέρηση) ακούθησαν ανορθόδοξες επεκτατικές πολιτικές, οι κυβερνήσεις μεγάλα προγράμματα τόνωσης της οικονομίας. Η παρούσα κρίση είναι οξύτερη, πλιττωτάς ζήτηση και προσφορά. Επιχειρήσεις νεκρώνουν, εφοδιαστικές αλυσίδες διαταράσσονται, κρίσιμοι κλάδοι απειλούνται με κατάρρευση, μαζική διάθεση υγειονομικού υλικού επιβάλλεται. Το κράτος παρεμβαίνει να καλύψει τα κενά, να θέσει έκτακτους κανόνες, να στηρίξει εισοδήματα και να περιορίσει την αύξηση της ανεργίας, να στηρίξει σημαντικές επιχειρήσεις για να μπορούν να επανέλθουν. Ορισμένα στοιχεία αυτής της παρέμβασης θα (έπρεπε να) είναι μονιμότερα: η διασφάλιση δημόσιων αγαθών όπως η δημόσια υγεία, η κινητροδότηση του ιδιωτικού τομέα για να επενδύσει σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας όπως οι ψηφιακές υποδομές και η Πράσινη Ανάπτυξη. Η επέκταση του κράτους θα αποκλιμακώνεται μετά την κρίση. Ποτέ δεν πείστηκα ότι κάθε κρατική παρέμβαση στην οικονομία οδηγεί στον ολοκληρωτισμό. Ο Χάγκεν ήταν επηρεασμένος από την εμπειρία του ναζιστικού και σοβιετικού ολοκληρωτισμού. Δεν είμαστε εκεί, η Ιστορία δεν επαναλαμβάνεται γραμμικά. Και προφανώς η ΕΕ δεν αποτελεί ένα ολοκληρωτικό κράτος! Με έναν «κρατικό προϋπολογισμό» 1% του ΑΕΠ, μόνο θυμηδία θα προκαλούσε μια τέτοια αναλογία.

Πρέπει οι επιχειρήσεις που θα δεχτούν κρατικές ενισχύσεις να ήταν πλήρως υγιείς προ COVID, να μη διανέμουν μερίσματα, να μην επαναγοράσουν μετοχές τους. Εάν έχουν λάβει κρατική ενίσχυση, να μην μπορούν να προσφύγουν στο Ευρωπαϊκό Ταμείο που πρέπει να δημιουργηθεί. Ο κίνδυνος δεν είναι ένας ολοκληρωτικός Δεβιάθαν αλλά η υπονόμευση της ενιαίας αγοράς, επειδή μεγάλες επιχειρήσεις ισχυρών κυβερνήσεων θα προκύψουν πολύ ισχυρότερες έναντι επιχειρήσεων με δημοσιονομικά αδύναμες κυβερνήσεις. Οι ευρωπαϊκοί κανόνες ανταγωνισμού πρέπει να επανέλθουν, η Επιτροπή να λειτουργήσει αυστηρά. Κίνδυνος επίσης τα βουνά δημόσιου χρέους, που προμηθούν αυξημένους μελλοντικούς φόρους - ή αλλιώς επεκτατική και ανορθόδοξη πολιτική διαρκείας από τις κεντρικές τράπεζες.

Ο Γιώργος Παγουλιός είναι καθηγητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, γενικός διευθυντής του **ΕΛΙΑΜΕΤ**